

दिल दोस्ती

Forever Friends

कानोसा घ्यायलाच हवा...

आभासी दुनियेतून बाहेर येऊन स्वतःमधील कलागुणांची शैली ओळखून स्वतःच्या जडणघडणीमध्ये स्वतःची शैली राखून ठेवली पाहिजे गेमिंग हा मनोरंजनाचा भाग जाणून स्वतःमधील अभ्यासक वृत्ती जागृत ठेवली पाहिजे.

► नीलम पाटील
सीसीआर, वृत्तपत्र विद्या व
संवादशास्त्र विभाग, शिवाजी
विद्यापीठ

आजकाल अनेक प्रकारच्या सोशल मीडियाच्या गेम्सचा वाढता कल अन् त्याची जीवघेणी खेळी पाहण्यास मिळते पुर्वी पारंपारिक खेळ खेळले जात असे. सांघिक खेळामुळे संवादाचे अनेक पैलू आढळून येतात. एकोपा वाढण्यास मन प्रसन्न आणि आरोग्य सुधारण्यास त्याचा मोठा फायदा होतो. कालांतराने त्यामध्ये अमूलाग्र बदल झाले लपंडाव, सुरपारंब्या, धावणे इत्यादी अनेक खेळांचे प्रकार आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या वाढत्या व्याप्तीमध्ये नाहीसे झाले अन् पवजी, ब्ल्यू व्हेल, कॅन्डी क्रश, कार

रेसिंग, ॲन्ग्री बर्ड्सनी त्यांची जागा घेतली. वाढत्या तंत्रज्ञानाच्या ओघात त्यांनी त्यांचं स्थान अढळ केलं. तेही कायमस्वरूपी..! त्यामध्ये पालकांचे मत काय भूमिका निभावते असा जर प्रश्न पडला..? तर, साहजिकच आहे. परंतु मोबाइलचा वापर न करू दिल्याने किंवा गेम्स खेळण्यास मनाई केली म्हणून मुले पालकांनाच टारगेट करून त्यांच्या बरोबर स्वतःचा ही जीव धोक्यात घालतात अन् घेतात ही अशा कितीतरी घटना आहेत की पाल्यांनीच स्वतःच्या पालकांचा खून केला आहे. मग अशा या कृत्यांमागे संस्कार कमी पडतात की

मुलांना दिलेला स्वकतुत्वाचा फ्रीडम पायदळी तुडवला जातोय? हा प्रश्नच

खूप गंभीर बनत चाललाय. प्रत्येकाची मानसिकता वेगळी असते एखाद्या घटनेकडे किंवा कथित प्रसंगाकडे बघण्याचा दृष्टिकोन ही वेगळ्याच पण त्यावर उपाय योजना ठोस करण्यास पुढाकार घ्यायचा झाला तर बदलाची भूमिका स्वीकारण्याची ही मानसिकता वेगळीच असते. त्यामध्ये भर म्हणून अनेक नव-नवीन व्हीडिओ गेम एकापाठोपाठ एक रांग लावूनच असतात. या अशा वाढत्या नेटवर्किंग साइडमुळे मुला-मुलींची मानसिक पातळी घसरलेली दिसून येते. सांघिक खेळ पारंपारिक खेळ दुर्मिळ होऊन व्हीडिओ गेमनी दैनंदिन जीवनामध्ये जीवनावश्यक

वस्तूंच्या यादीमध्ये वर्दी लावली आहे. आणि अनेकदा घातक रोग उत्पन्न होण्यास कारणीभूत ही ठरत आहेत. जास्तीत जास्त वेळ एकाच जागी बसून गेम खेळल्याने एखादा व्यक्ती कोमात देखील जाऊ शकतो या प्रसंगानेच असे लक्षात येते की मोबाइल गेमिंग मुळे शरीर प्रदूषण किती होत असेल. ब्रेनट्यूमर, दृष्टीदोष, अतिसंताप, चिडचिडेपणा, अस्वस्थता, हार्मोन्समध्ये होणारे बदल इत्यादी. मग व्यसनाधीन तरुण-तरुणींच्या तुलनेत गेमिंग खेळणारी पिढी देखील व्यसनीच ठरते. निसर्गाच्या सानिध्यात अनेक गुढ रहस्य आहेत, त्यांची उकल त्याचे ज्ञान आताच्या पिढीला गेम्सच्या दुनियेपेक्षा

विद्यापीठात

समृद्ध जीवसृष्टी

► मालोजी माने
सीसीआर,
वृत्तपत्र विद्या व जनसंवाद
विभाग, शिवाजी विद्यापीठ

शिवाजी विद्यापीठाचा परिसर म्हणजे वनराईने नटलेला कोल्हापूर शहराचा जणू साजच. सजीवसृष्टीने टलेला हा परिसर नेहमीच आकर्षित तो. सजीवसृष्टीने समृद्ध अशा पीठाच्या साडेआठशे एकर परिसरात शरीर जैवविविधता दिसून येते. भूचल, उभयचर अशा सर्व प्रकारच्या येथे अधिवास आहे. त्यामध्ये मोर, पोपट, घार, खंड्या, धनेश, बदक, रचे पक्षी. ससा, मुंगूस, कुत्रा, खार, र आदी प्रकारचे प्राणी. सरपटणारे वेविध प्रकारच्या माशांच्या जाती, ग जाती, कीटक, फुलपाखरे, विविध या वनस्पती यांचा समावेश आहे.

सर्वांमध्ये दुर्लक्षित असणारा जीव जे साप. विद्यापीठ परिसर हा शिवाजी विद्यापीठाच्या परिसरात

नाणेटी, कुकरी, वाळ, खापर खवल्या, आदी विनविषारी साप येथे आढळतात.

विषारी साप ओळखावा कसा? विद्यापीठात

नाग, घोणस आणि मण्यार हे तीनच प्रमुख विषारी साप असल्यामुळे त्यांची ओळख लक्षात ठेवणे अगदीच सोपी आहे. नाग हा रंग पिवळसर किंवा फिकट काळा, फना काढतो व फण्यावर मागच्या व पुढच्या बाजूस दोन काळे ठिपके असतात. मण्यार हा रंग चमकदार काळा व अंगावर आडवे पांढरे

विद्यार्थीच
बनले सर्पमित्र

शिवाजी विद्यापीठातील विद्यार्थी, शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांच्यामध्ये सापांबद्दल जागरूकता आहे. साप निदर्शनात आल्यास ते त्यास हानी न पोहचवता सर्पमित्रास बोलवतात. विद्यापीठाचेच काही विद्यार्थी व कर्मचारी सर्पमित्र असल्याने ते लगेच उपलब्ध होतात. कोणताही शुल्क न आकारता निसर्गप्रियापोटी अविरत काम करत अनेक सर्पमित्र सापांना जीवदान देण्याचे मोलाचे काम करत आहेत. निसर्गाच्या सानिध्यात फिरण्याचा मोह कोणाला आवडणार नाही, म्हणूनच परिपूर्ण अशा निसर्गात सकाळी मॉर्निंग वॉकसाठी